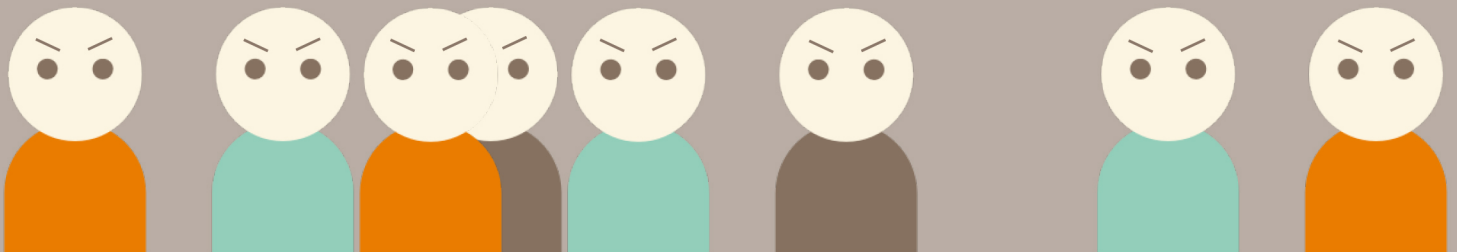

Τι κερδίζουν οι κακοποιητικοί άνδρες από τη βία;

Όταν ρωτήθηκαν πώς επωφελούνται από την κακοποίηση των συζύγων, των φίλων, των συντρόφων και των παιδιών τους, οι άνδρες είπαν...

Φοβάται και δεν θα βγει έξω να ξοδέψει χρήματα ♦ **Θα περάσει το δικό μου:** Θα βγω έξω ♦ Σεβασμός ♦ Δεν θα μου φέρει αντίρρηση ♦ Αίσθημα ανωτερότητας: είναι υπόλογο σε μένα όταν πρέπει να είναι κάπου εγκαίρως: **εγώ αποφασίζω** ♦ Διατηρείται η σχέση - είναι πολύ φοβισμένη για να φύγει ♦ Της παίρνω τα χρήματα ♦ Κάνω σεξ (όποτε θέλω) ♦ **Έχω απόλυτο έλεγχο** στη λήψη αποφάσεων ♦ Χρησιμοποιώ τα χρήματα για ναρκωτικά ♦ Δεν χρειάζεται να αλλάξω για 'αυτήν ♦ Έχω ισχύ ♦ Εγώ αποφασίζω πού θα πάμε (ως ζευγάρι) ♦ Ποιους θα δει ♦ Τι θα φορέσει ♦ Ελέγχω τα παιδιά ♦ Αν αργήσει, δεν θα το ξανακάνει ♦ Εκφοβισμός ♦ Φοβάται και δεν μπορεί να με αντιμετωπίσει ♦ Μπορώ να την πείσω ότι τα κάνει όλα λάθος ♦ Νιώθει λιγότερο αξια και εναρμονίζεται με τις ανάγκες μου και τα θέλω μου ♦ Με κοιτάζει με δέος και δέχεται τις αποφάσεις μου χωρίς αντίρρηση ♦ Αποφασίζω για την κοινωνική της ζωή - τι φοράει, ώστε να έχω τον έλεγχο της εικόνας της ♦ Έτσι δεν θα μπορεί να ζητήσει βοήθεια για προηγούμενους ξυλοδαρμούς επειδή δεν θα υπάρχουν φίλοι για να την υποστηρίξουν εναντίον μου και μπορώ να την χειραγωγώ με τα ψέματά μου ♦ Την έχω πείσει ότι είναι τρελή ♦ Την έχω πείσει ότι δεν είναι ελκυστική ♦ Την έχω πείσει ότι αυτή φταίει για όλα ♦ Την έχω πείσει ότι αυτή είναι το πρόβλημα ♦ Μπορώ να την παρατήσω ♦ Μπορώ να χρησιμοποιώ τα παιδιά για να «κατασκοπεύω» τη μαμά ♦ Τα παιδιά δεν θα λένε στη μαμά τι έκανα ♦ Τα παιδιά δεν θα διαφωνούν μαζί μου ♦ Δεν χρειάζεται να της μιλήσω ♦ **Είμαι ο αφέντης του σπιτιού** ♦ Μπορώ «να την κάνω» όποτε θέλω ♦ Έχω κάποιον για να ξεσπάω πάνω του (να ξεφορτώνω) ♦ Έχω κάποιον να του γκρινιάζω ♦ Δεν θα καλέσει την αστυνομία ♦ Κάνω τα παιδιά να μην ακούν τη μαμά τους ♦ Την κάνω να αποσύρει τις κατηγορίες σε βάρος μου ♦ Την «καταφέρνω» να με υποστηρίζει στην οικογένειά της, την οικογένειά μου, στους αστυνομικούς, δικαστές, κοινωνικούς λειτουργούς, εισαγγελείς κ.λπ. ♦ Την κάνω να παραδεχτεί ότι είναι δικό της το φταξιμο ♦ Αυτή φταίει που την χτυπάω ♦ Είναι αντικείμενο ♦ **Έχω ένα ρομπότ για: νταντά, υπηρέτρια, σεξ, φαγητό** ♦ Ενισχύει το Εγώ μου ♦ Μου λέει ότι είμαι υπέροχος ♦ Καυχιέμαι για τα δικαιώματά μου ♦ Εάν εργάζεται - της παίρνω τα χρήματά της ♦ Την κάνω να εγκαταλείψει τη δουλειά ώστε να μπορεί να φροντίζει το σπίτι ♦ Την απομονώνω έτσι ώστε οι φίλοι να μην μπορούν να με αντιμετωπίσουν ♦ Αποφασίζω πώς ξοδεύονται τα χρήματα ♦ «Είμαι αυτός που φέρνει τα χρήματα στο σπίτι» ♦ Αγοράζω τα παιχνίδια που θέλω ♦ Παίρνω χρόνο για τον εαυτό μου ♦ Πρέπει να εξαρτάται από μένα εάν της διαλύσω τα πράγματά της ♦ **Γνωρίζω τα πάντα** ♦ Είναι νοσοκόμα-υπηρέτρια ♦ «Μου κάνει τα γούστα» ♦ «Έχω το φαί στο πιάτο» ♦ Προσκαλώ φίλους χωρίς να την ειδοποιώ = περισσότερη δουλειά για αυτήν ♦ Δεν συμβιβάζομαι = περισσότερη ελευθερία ♦ Δεν χρειάζεται να την ακούω να παραπονιέται που της κρύβω πράγματα ♦ Εργάζεται για μένα ♦ Δεν χρειάζεται να τη βοηθά ♦ Δεν χρειάζεται να περάσω χρόνο με αυτήν ή τα παιδιά ♦ Καθορίζω τις αξίες που θα έχουν τα παιδιά - με ποιον παίζουν, σε ποιο σχολείο πηγαίνουν ή αν θα πάνε - υποδεικνύω τι «χρειάζονται»: φαγητό, ρούχα, ψυχαγωγία κ.λπ. ♦ **Εγώ ορίζω ποια είναι η πραγματικότητα** ♦ Τα παιδιά είναι στο πλευρό μου και τα στρέφω εναντίον της ♦ Τα παιδιά κάνουν ό,τι λέω ♦ «Καλουπώνω» τα παιδιά και εκείνη ώστε να με βοηθούν να κάνω ό,τι μου αρέσει ♦ Τα παιδιά δε μιλούν για την κακοποίηση ♦ Δεν χρειάζεται να σηκωθώ, να βγάλω τα σκουπίδια, να προσέχω τα παιδιά, να πλύνω τα πιάτα, να σηκωθώ τη νύχτα για τα παιδιά, να βάλω πλυντήριο, να αλλάξω πάνες, να καθαρίσω το σπίτι, να πάω τα παιδιά σε ραντεβού ή δραστηριότητες, να σφουγγαρίσω, να καθαρίσω το ψυγείο κ.λπ. ♦ **Δε δίνω λογαριασμό σε κανέναν** ♦ **Κάνω αυτό που θέλω, όταν το θέλω** ♦ Την πείθω να αγνοήσει / να αρνηθεί το ιστορικό βιαιότητας και άλλες ανεύθυνες συμπεριφορές ♦ Εγώ γράφω την ιστορία ♦ Εγώ καθορίζω το μέλλον ♦ Επιλέγω τις μάχες με βάση το τι θα της κοστίζει πιο πολύ ♦ Αποδεικνύεται η υπεροχή μου ♦ Κερδίζω σε όλες τις διαφωνίες ♦ Δεν χρειάζεται να λάβω υπόψη τις επιθυμίες της, τα παράπονα, τον θυμό, τους φόβους της κ.λπ. ♦ Εγώ φτιάχνω τους κανόνες και όποτε εγώ θέλω τους σπάω.

Για πάρα πολλά χρόνια υπήρξα συντονιστής σε ομάδες θεραπείας όπου πήγαιναν με εντολή δικαστηρίου κακοποιητικοί άνδρες. Στις αρχές της δεκαετίας του '80, επικεντρωνόμασταν μεταξύ άλλων σχετικών θεμάτων σε δεξιότητες για την ανάπτυξη υγιών σχέσεων, στην συναισθηματική ταυτοποίηση/ταυτότητα, τον αυτοέλεγχο και την διαχείριση θυμού. Τότε κακοποιημένες γυναίκες στο Duluth της Minnesota άρχισαν να συγκεντρώνονται για να συζητήσουν τον αντίκτυπο της βίας στη ζωή τους. Αυτό που προέκυψε ήταν ότι οι άντρες που τις κακοποιούσαν, όχι μόνο τους επιτίθονταν αλλά έλεγχαν το πού πήγαιναν, με ποιον μίλησαν, τι φορούσαν, πού δούλευαν, αν θα δούλευαν, πώς ξοδεύτηκαν τα χρήματα, πότε, με ποιον, πώς έκαναν σεξ, πώς μεγάλωναν τα παιδιά, πώς να χωρίσουν τις δουλειές του σπιτιού κ.λπ. Καταλαβαίνετε. Βασικά, οι άνδρες έλεγχαν τις γυναίκες για να πάρουν αυτό που ήθελαν οι ίδιοι... έτσι η απειλή και η χρήση βίας ήταν τελικά το μέσο που τους το εξασφάλιζε.

Εκείνη την περίοδο, άρχισα να εκπαιδεύω άνδρες σε εβδομαδιαίες ομάδες έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν την αυτοπεποίθησή τους όταν έρχονται σε σύγκρουση με τις φίλες τους ή τις συζύγους τους, μαθαίνοντάς τους να έχουν πρόσβαση στα συναισθήματά τους και να τα εκφράζουν κατάλληλα. Έπειτα, επέστρεφαν σπίτι να κάνουν πράξη όσα έμαθαν. Την επόμενη εβδομάδα θα ερχόντουσαν για να αναφέρουν ότι οι καινούριες «δεξιότητες» αυτοπεποίθησης δεν λειτουργούσαν. Όταν τους ρωτούσα γιατί, έλεγαν: «Επειδή επέμεινε να κάνει το Α, Β, Γ και Δ και δεν έκανε το Ε, Ζ και Η». Αυτά δηλαδή που ήθελε εκείνος. Σιγά σιγά άρχισα να καταλαβαίνω ότι οι διάφορες δεξιότητες ζωής που τους μάθαινα, χρησιμοποιούνταν για να μπορούν να ελέγξουν τις γυναίκες τους ακόμη πιο αποτελεσματικά.

Ποιο ήταν λοιπόν το νόημα; Γιατί αυτοί οι άντρες επένδυναν τόσο σε αυτήν την ελεγκτική και κακοποιητική συμπεριφορά;

Ένα βράδυ ξεκίνησα την συνεδρία ρωτώντας τους άντρες ποια θεωρούσαν ότι είναι τα οφέλη της βίαιης συμπεριφοράς τους. Στην αρχή όλοι κοίταξαν ο ένας τον άλλον (χαρακτηριστικά) και είπαν: «Δεν υπάρχουν οφέλη». Αυτό δεν με εξέπληξε, καθώς οι άντρες που κακοποιούν συστηματικά αρνούνται τις ενέργειές τους – όπως εξίσου αρνούνται και τις προθέσεις τους. Έτσι είπα: «Θα πρέπει να υπάρχουν κάποια οφέλη από τη βία, αλλιώς γιατί το κάνετε;». Κοίταξαν ξανά ο ένας τον άλλον και στη συνέχεια ένας άντρας παραδέχτηκε ότι υπήρχαν οφέλη, και στη συνέχεια όλοι άρχισαν να συμμετέχουν/να προσθέτουν κάτι μέχρι που ο πίνακας των 2μιση μέτρων στον οποίο έγραφα τις απαντήσεις τους γέμισε και δεν χωρούσε να γράψουμε κάτι άλλο.

Την πρώτη φορά που έκανα αυτήν την άσκηση, κοίταξα τον μαυροπίνακα και σκέφτηκα: «Ω Θεέ μου. Για ποιο λόγο θα σταματούσαν μια τέτοια συμπεριφορά;». Στη συνέχεια αποφάσισα να ρωτήσω τους ίδιους. Γιατί θα σταματούσατε/εγκαταλείπατε μια τέτοια συμπεριφορά; Τότε γέμισαν έναν μαυροπίνακα με λόγους όπως: «σύλληψη», «διαζύγιο», «ασφαλιστικά μέτρα», «τα ενήλικα παιδιά δεν σε προσκαλούν στους γάμους τους» και «πρέπει να πας σε ομάδες σαν κι αυτή». Αυτό ήταν.

Αυτή ήταν η πρώτη φορά που κατάλαβα πλήρως την αναγκαιότητα μιας συνεπούς και συντονισμένης κοινωνικής αντίδρασης μέσω των ποινικών, αστικών και οικογενειακών δικαστικών συστημάτων που μπορούν να επιβάλλουν αποτελεσματικές παρεμβάσεις έτσι ώστε να καθιστούν υπόλογους τους άντρες που κακοποιούν, ενώ παράλληλα διατηρούν την ασφάλεια των γυναικών, των κοριτσιών και των αγοριών που κακοποιούνται.

Ήταν εκείνη την ημέρα που συνειδητοποίησα ότι αν έπρεπε ποτέ να επιλέξω μεταξύ του να διεξάγω ομαδικές θεραπείες για κακοποιητικούς άνδρες ή να υπάρχει μια μόνιμη αποτελεσματική αντίδραση στην ενδοοικογενειακή βία στα ποινικά και αστικά/οικογενειακά δικαστήρια, αυτήν θα επέλεγα κάθε φορά. Υπάρχουν πραγματικά πάρα πολλά οφέλη από αυτήν τη συμπεριφορά.

Μετά από αυτήν την πρώτη φορά που ρώτησα τους άντρες για τα οφέλη της βίαιης συμπεριφοράς τους, άρχισα να είμαι πολύ πιο αποτελεσματικός στον συντονισμό της δουλειάς μου. Ήταν εκπληκτικό το πόσο δραματικά άλλαξαν οι ομάδες όταν αναγνώρισα και θυμήθηκα ότι η βία ήταν λειτουργική (πρακτική/χρηστική) - και γι' αυτό την χρησιμοποίησαν.

**Chuck Derry,
Gender Violence Institute**

**Chuck Derry,
Gender Violence Institute,
15510 Huber Ave. NW, Clearwater, MN 55320
Phone: 320-558-4510, Email: gvi@frontiernet.net,
Web: www.genderviolenceinstitute.org**

© Copyright 2015 Gender Violence Institute

Μετάφραση-Απόδοση στα Ελληνικά: G-All, Gender Alliance Initiative - Η Συμμαχία των Φύλων

safe havens
interfaith partnership against
domestic violence and elder abuse